

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

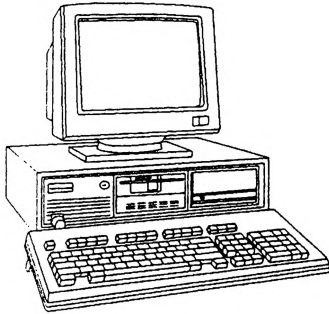
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGT & DATA

6. ÅRG. NR.4

DECEMBER

1992

Indholdsfortegnelse

Brothers Keeper version 5.1	5
Soundex	7
Tingbøger	9
Brothers Keeper nyt	11
SAKI / KOKI	14
Noget om modem	18
Virus	23
Godt kursus i PC og DOS	25
Hvor dyrt er det at bruge modem og BBS	26
BBS-verdenen	28
Lokale DIS eller BK-brugergrupper	29
Den store database	30
Evalueringskemaer	32
Register til Slægt & Data 1992	35
Arkivvejviser 1992	36

DIS-DANMARK

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie

DATA BEHANDLING I SLÆGTSFORSKNING DIS - DANMARK

Formand:

Svend-Erik Christiansen, Hvedebjergevej 24, 8220 Brabrand 86 25 22 52

Næstformand:

Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø 39 27 24 33

Kasserer:

Per Burchardi, N.W. Larsens Vej 14, 3080 Tikøb 42 24 83 23

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup 44 66 17 04

Arne Julin, Hovedgaden 75, 4050 Skibby 42 32 80 48

Villy Danielsen, Vodroffsvej 27, 1.tv. 1900 Frederiksberg C. 31 21 50 67

Bent Pilgaard, Randersvej 29, 8800 Viborg 86 67 55 12

Jens Verner Nielsen, Bageryden 1, Høruphav, 6470 Sydals, 74 41 55 80

Slægt & Data, redaktion:**Ansvarshavende**

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup 44 66 17 04

Ekspedition

Jørgen Papsøe, Trolldager 8, 2950 Vedbæk 42 89 06 60

Repræsentant fra Samfundet for Dansk Genealogi og Personallistorie:

Jørgen Papsøe, Trolldager 8, 2950 Vedbæk 42 89 06 60

Eftertryk med kildeangivelse tilladt. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale.

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Medlemskontingent 60,- kr. Fra 1.1.93 80,- kr.

Deadline for indsendt materiale er 15. jan 93, 15. april 93, 15. juli 93, 15. okt 93

Hvor intet andet er nævnt finder mødet sted i vores faste **mødelokale** i N. Zahles Seminarie-skoles Festsal, Nørre Voldgade 5, stuen, København K. Skråt over for Nørreport Station. Det er nemt at komme dertil med S-tog. Der går også mange busser dertil og der er gode er parkeringsmuligheder.

Deltagergebyret er som sædvanligt 20 kr. pro persona, som betales ved indgangen.

Tilmelding er nødvendig af hensyn til det praktiske arrangement (f.eks. kopiering af materiale) og fordi der ved nogle møder er begrænset deltagerantal. Tilmelding - skriftligt eller telefonisk (evt. via modem og BBS) - **senest 3 dage før mødet** - til:

Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø. 39 27 24 33, fidonetadresse: 2:234/99.8

Torsdag den 14. januar 1993, kl. 19:30 KILDEINDTASTNING - OG DATABASE

Et møde for alle, der er interesserede i at indtaste kilder. Der vil dels blive redegjort for SAKI-modellen og dels vil der være mulighed for at stille spørgsmål. Der vil blive redegjort for 'forretningsgangen': Hvad gør man, hvis man ønsker at gå i gang med at indtaste en kilde? Anvendelse af databaseprogram og kildeindtastningsprogrammet, KiP, vil blive demonstreret.

Tirsdag den 26. januar 1993, kl. 19:30: BROTHER'S KEEPER SEMINAR

v/ Jens Finderup Nielsen og Elsebeth Paikin. Vi har til denne aften lånt skolens PC-lokale. Det befinder sig på 4. sal i bygningen Nørre Voldgade nr. 3 (til venstre for indgangen til festsalen). BK vil blive demonstreret og der kan stilles spørgsmål, der vil også blive mulighed for at arbejde med BK på computerne (medbring gerne egne BK-filer, men det er ikke nødvendigt) og undervejs kan man få praktisk hjælp og vejledning. For bedst mulig tilrettelæggelse er det nødvendigt, at der ved tilmelding gives oplysning om deltageren er begynder eller erfaren PC-bruger, hvilken maskine, programmer og slægtsforskerprogram der anvendes og hvor mange personer, der er indtastet i slægtsforskningsprogrammet.

Torsdag den 25. februar 1993, kl. 19:30: ASKSAM - FRITEKSTDATABASE

Adjunkt Gunner Lind, Københavns Universitet, vil demonstrere fritekstdatabaseprogrammet AskSam, og hvad det kan anvendes til. Fritekstdatabaseprogrammer er en mellemting mellem tekstbehandling og databaseprogrammer, hvilket er meget anvendeligt til en del kilder. Programmet kan også anvendes som slægtsforskningsprogram.

Lørdag den 6. marts 1993 kl. 9.30: Besøg på STADSARKIVET, Københavns Rådhus

Besøget vil nok hovedsaglig have interesse for dem, der forsker i København.

Mange slægtsforskere opdager først sent, hvilke muligheder Stadsarkivet byder på. Stadsarkivet har arkivalier for alle dele af det københavnske bystyes virksomhed tilbage til

middelalderen, dog mest fra tiden efter Københavns brand 1728. Vigtige samlinger for slægtsforskeren er borgerskabsprotokoller, lavsarkiver, 'politimantal', borgerlige vielser. Vi vil bl.a. få fortalt om arkivalierne og hvorledes man finder dem. Herefter vil interesserede få mulighed for at arbejde på læsesalen. Læsesalen lukker kl. 12.30.

Onsdag 17. marts 1993 kl. 14:

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

Besøget på Det Kongelige Bibliotek i efteråret var et tilløbsstykke, og mange der tilmeldte sig blev der desværre ikke plads til. Besøget er specielt arrangeret for alle dem, der kom for sent – og naturligvis også andre interesserede. Se beskrivelsen i Slægt & Data nr. 2 og 3.

Lørdag den 27. marts 1993, kl. 14:

MODEM OG BBS

Iver Thuesen fra HIT-BBS og medlem af DIS, vil fortælle om de mange muligheder – og fordele – modem og BBS'er åbner for slægtsforskeren. Et modem er et apparat, der via computer og telefon kan kommunikere med en anden computer med modem. Denne computer kan være en anden slægtsforskers hjemmecomputer, eller den kan være et BBS.

Et BBS (Bulletin Board System) er en elektronisk opslagstavle, hvor man kan lægge beskeder til andre, hente filer hjem og meget mere.

Iver Thuesen vil demonstrere, hvad man behøver for at kunne gå i gang, samt hvorledes man finder rundt på BBS'erne – i vores tilfælde naturligvis hovedsageligt de dele af BBS'erne, der har interesse for slægtsforskere.

Lørdag den 27. marts 1993:

ERHVERVSARKIVET i Århus

Besøg på erhvervsarkivet samt efterfølgende orientering om kildeindtastning og demonstration af folketællingsprojekt 1845 – 23000 personer er nu indtastet i Århus-gruppen.

Tidspunktet i næste nummer af Slægt & Data (marts 1993)

Lørdag den 24. april 1993:

GENERALFORSAMLING i Fredericia

Indkaldelse i næste nummer af Slægt & Data (marts 1993)

Lørdag den 15. maj 1993 kl. 13:

DRAGØR LOKALHISTORISKE ARKIV

Besøget der var planlagt til 5. september måtte aflyses pga for få tilmeldinger. På opfordring er besøget imidlertid arrangeret til denne dato. Mødet er ikke kun for dem, der forsker i Dragør og omegn, men tilrettelagt for at slægtsforskere kan blive orienteret om, hvor stor hjælp lokalarkiver kan være. Vi mødes ved **Dragør Lokalhistoriske Arkiv, Stationsvej 9, Dragør.** (se i øvrigt beskrivelsen i Slægt & Data nr. 2 eller 3 fra 1992).

Efter besøget vil vi drikke en kop kaffe, hvorefter vi vil tage på byvandring i Dragør, hvor en guide vil vise rundt og fortælle om byen og dens seværdigheder. Kaffen betales af hver enkelt deltager.

Brothers Keeper ver. 5.1

af Chris Gade Sørensen

Gennem nu ca. 7 måneder har jeg arbejdet med Brothers Keeper [BK] ver. 5.0 og ver. 5.0b og mit kendskab til programmet er nu stort nok til, at jeg er i stand til give programmet et ord med.

For det første har det vist sig at programmet arbejder meget fint og programmet har mange fine små værktøjer, som man kommer til at holde af. Men under min indtastning og ikke mindst ved udskrivningen var der nogle enkelte mangler. Jeg kontaktede både Jens Finderup Nielsen og John Steed, for at få disse ønsker med i den nye version, som måtte komme på et eller andet tidspunkt. Om det var mine ønsker eller om andre har haft samme ønsker før min henvendelse skal være usagt.

Et af mine ønsker var, at når man ville lave en udskrift på efterkommerne, indeholdende alle indtastede data og udskriften skulle laves som en indryknings-tavle, så kunne det ikke lade sig gøre, at få alle indtastede data med i de tidligere versioner af BK.

Derimod er denne "fejl" nu blevet rettet i ver. 5.1 - en helt klar forbedring af programmet. Et lille ønske, som måske vil blive indført i næste version af BK, er en bedre skema-opsætning således, at den bliver kronologisk for de enkelte personers livsforløb. Det normale er:

Dåbs-navn	" med 50 bogstaver "
Navne-ændring	" med 50 bogstaver "
Født	##-###-#### i ## stedet ##
Døbt	##-###-#### i ## stedet ##
Konfirm.	##-###-#### i ## stedet ##
Død	##-###-#### i ## stedet ##
Begravet	##-###-#### i ## stedet ##

Ønsket for navneændringen er den, at pigerne ofte får nyt efternavn, og hvis man vil lave et grundigt register for alle slægtsmedlemmer er det en stor fordel at disse navneændring kommer med i første omgang således, at man ikke skal til at tilføje disse mange navne i registret, hvor der bliver en mulighed for menneskelige fejl. Sammen med dette ønske ville det være en fordel om man kunne søge i sine data, på / i NAVNE-ÆNDRINGS vinduet, dette ville i flere tilfælde have været en stor hjælp i mit slægtsforsknings arbejde, og ganske sikkert også i andres.

Et andet ønske til fremtiden er Data-kontrol-funktionen i BK. Kontrollen måtte meget gerne også lave en kontrol på de datoer, der er indtastede.

Eks.:

Pia Nør Sørensen er født 13-Jan-1850,
død 31-dec-1859
gift m. Hans Hansen født 20-Dec-1742,
død 12-Mär-1932.

1.Barn:

Hans Nør Hansen født 20-Maj-1859

2.barn:

Jens Nør Hansen født 04-Apr-1858

Moderen kun 10 år gammel, da hun får "første" barn, og hun dør før hun er færdig med at få børn. De to drenge er byttet om i rækkefølgen. Manden er ca. 100 år ældre end kvinden, og han dør som 180 årig.

I dette eksempel er der helt klart noget der ikke er rigtigt. Det ville være fint om BK, under en data-kontrol gav en oplysning om, at her er der noget, der skal ses efter. I mange tilfælde er det en tastefejl eller det kan være kilden, som man har fat i, der ikke er af den bedste kvalitet, endelig er der den mulighed, at man har fundet den forkerte person frem og skrevet nye oplysninger på.

Reglerne kunne være:

A) Aldersforskel: ikke over 20 år for ægtepar.

B) Børn kan ikke fødes før moderen og faderen er 17 år, som det normale og ikke over 50 år for kvinden, 60 år for manden.

C) Børn kan ikke blive født efter moderens død og ikke mere end 9 måneder efter faderens død.

D) Børnene skal komme i kronologisk orden.

E) Den enkelte persons indtastede datoer, skal passe sammen kronologisk, eks.: Man kan jo ikke blive født efter man er død, eller døbt før man født.

Hvorvidt kontrollen skal kunne fortælle én, at der er noget galt med dette nummer eller kontrollen ligefrem også skal fortælle hvilken oplysning der fundet en fejl ved, ved jeg ikke, med den sidste mulighed ville vel være at foretrække.

Et problem som er beskrevet her i bladet, af et andet medlem af DIS, var at vedkommende ikke kunne få BK til at køre på sin PC'er. De samme problemer havde jeg også til at starte med. Det viste sig at BK, ikke kan køre med MS-DOS ver. 4.01 samt IBM-DOS ver. 4.01. Problemet er nemt løst ved at anskaffe sig en anden DOS version eventuelt ver. 5.0.

Ud fra disse bemærkninger, som kunne ønskes ændret en gang i fremtiden, kan jeg kun anbefale BK. ver. 5.1 da dette program er godt udarbejdet på mange områder med en meget fin brugerflade, som programmet fremstår idag i den nyeste version.

Chris Gade Sørensen

Kolt Kirkevej 31 86 28 52 82

8361 Hasselager 86 24 23 10

Brothers Keeper møde i januar 93

Til BK-mødet d. 26.1.93 vil deltagerne blive delt i to hold (det ene får demonstreret BK og det andet hold vil kunne arbejde med BK på computerne (medbring gerne egne BK-

filer) og undervejs kan man få praktisk hjælp og vejledning. Vi vil også gerne vide, om I savner noget for at kunne benytte slægts-forskningsprogrammet tilfredsstillende.

SOUNDEX-søgninger, hvad er det?

af Svend Erik Christiansen

De fleste af de computerprogrammer vi bruger i slægtsforskningen, indeholder mulighed for søgning i det indtastede. De almindelige søgninger er bogstavrette, og giver således kun de ord, som har lige netop den angivne bogstavkombination. Det betyder, at man skal være meget omhyggelig med at stave søgeordet rigtigt og overveje, om det eftersøgte ord kan staves (bøjes) på flere måder. For søgning på person- og stednavne bør man være meget forsigtig, da disse ofte kan optræde i en række forskellige udgaver.

Mange programmer rummer imidlertid også mulighed for mere fleksible søgninger, hvor det ikke blot søges på et bestemt ord, men automatisk også på ord, der minder om dette. En af disse fleksible søgninger er den såkaldte "soundex-søgning".

En computer har naturligvis ikke en fornemmelse af, hvilke ord der minder om hinanden, men ved at oversætte ordene efter et særligt system til en lydkode (skjult for brugeren) og sammenligne disse koder, finder den de ord, som ligner hinanden. Søges på navnet "Anne" vil soundex ikke blot svare med "Anne", men bl.a. også "Anna" og "Ane", hvilket er værdifuldt, når vi tager tidligere tiders varierende stavemåder i betragtning.

Ofte er der ingen nærmere forklaring på, hvad soundex dækker over, hverken i program eller manual. I det følgende vil jeg forsøge at give en forklaring på, hvorledes sådanne soundex-koder udregnes og derved illustrere, hvor bredt disse søgninger favner i forhold til søgeordet.

Soundex-koden

Programmernes tildelte lydkode består af 4 tegn (et bogstav efterfulgt af tre tal). Bogstavet svarer til første bogstav i det aktuelle ord, mens de efterfølgende tre tal er fremkommet ved en oversættelse af ordets øvrige bogstaver efter følgende regler:

- 1) Vokaler (a,e,i,o,u,y,æ,ø,å) samt konsonanterne w,h overspringes
- 2) Dobbeltkonsonanter opfattes kun som et bogstav (bb=b, mm=m, tt=t o.s.v.). Dette gælder også gentagelser indenfor en af grupper 3)...8) (ck=c, kj=k o.s.v.).
- 3) Bogstaverne b,f,p,v = 1.
- 4) Bogstaverne c,g,j,k,q,s,x,z = 2.
- 5) Bogstaverne d,t = 3.
- 6) Bogstavet l = 4.
- 7) Bogstaverne m,n = 5.
- 8) Bogstavet r = 6.

Følgende eksempler kan gives:

Petersen = P T R S N = P 3 6 2
Pedersen = P D R S N = P 3 6 2
Pettersen = P T R S N = P 3 6 2
Peitersen = P T R S N = P 3 6 2
(overskydende konsonanter skippes)

Anne = Anna = Ane = A N = A 5 0 0
(manglende konsonanter erstattes med 0)

Af de to eksempler ses henholdsvis, at søgninger på Petersen også giver Pedersen, Pettersen og Peitersen, samt at søgninger på Anne også resulterer i alle Anna og Ane. Set ud fra sådanne eksempler fungerer soundex-søgninger akkurat, som man kunne ønske sig, men i andre situationer gives ikke det ønskede svar. Dette viser følgende eksempler:

Christensen = C R S T N S N = C 6 2 3
Kristensen = K R S T N S N = K 6 2 3

Poulsen = P L S N = P 4 2 5
Povlsen = P V L S N = P 1 4 2

Som det ses, har soundex ikke altid en lige god opfattelse af, hvilke ord der minder om hinanden; det har naturligvis noget at gøre med, at systemet oprindeligt er udviklet på baggrund af ligheder i det engelske sprog.

Da personsøgninger i databaser, slægtsprogrammer o.l. laves med henblik på at konstatere, om en person er nævnt eller ej, bør man være meget påpasselig med at få søgt efter alle tænkelige stavemuligheder. Det vil være uklogt at nøjes med en soundex-søgning, men den kan supplere den almindelige søgning.

Soundex-koder til udveksling

Nogleslægtsprogrammer (f.eks. BROTHERS KEEPER) bruger soundex-koderne til at lave den særlige Tiny Tafel fil, som kan benyttes til at finde fælles slægtninge med andre EDB-slægtsforskere. Har man et modem tilsluttet sin computer, så man kan kommunikere over telefonnettet, er der mulighed for at lade filen sammenligne med andres tilsvarende filer og få oplysninger retur om aner, der er fælles.

Computerens styrke kommer her til sin ret, idet den hurtigt kan foretage et væld af sammenligninger med andre slægtsforskere efterlysningsfiler (Tiny Tafel filer); noget som manuelt ville være meget besværligt og tidskrævende. Denne form for efterlysningerne af slægtninge er endnu ikke rigtigt slået igennem i Danmark, men rummer store perspektiver.

I sidste nummer af Slægt & Data efterlyste Bente Merklin bogen "Kvindekår og Kvinde-skæbner" af Bue Kaae. Det gav straks respons og for andre kan det nævnes at den kan købes: Lokalhistorisk værksted, Granvej 3, Aal, 6840 Oxbøl (tlf. 75 27 19 57

hverd 16-18) for 50 kr. excl. forsendelse på 30 kr. Der er endnu ca. 20 ekspl. på lager og ekspeditionstiden er 2 uger. Indehaveren af lokalhist. værksted har specialiseret sig i området mellem Skjernå og Kongeåen, og der er meget herfra at hente yderligere.

Tingbøger som kilde til Slægtshistorien

Den 29. september afholdtes mødet i København, hvor adjunkt Svend Jacobsen holdt et underholdende og inspirerende foredrag om tingbøger som kilde til slægtshistorien.

Svend Jacobsen fremhævede alle de gode grunde, der er til at beskæftige sig med tingbøgerne – selv om nogle måske i første omgang bliver afskrækket ved at se dem: Gotisk skrift side op og side ned, tilsyneladende uden ophør eller afsnit.

Den vigtigste grund til at dykke ned i tingbøgerne og bruge lidt tid på at lære at tolke deres indhold er, at tingbøgerne rummer fantastisk mange oplysninger om slægtsforhold fra tiden før kirkebøgerne (eller fra perioder, hvor kirkebøgerne er gået tabt). Man kan samtidig være heldig at få sat liv og kolorit på anernes ellers så tørre data.

Som eksempel på hvor tæt slægtshistoriske forhold nævnes i tingbøgerne bragte Svend Jacobsen flg. liste over antal af sager med angivelse af slægtsforhold for de enkelte år:

År:	"store sager"	"små" eller uklare sager
—	51	19
1641	51	19
1643	43	22
1645	18	18
1651	60	34
1660 fra 6.8.	34	36
1661	60	29
1662	36	9

Ud fra sådanne oplysninger viste Svend Jacobsen et eksempel på, hvorledes man meget let kunne opbygge et efterkommertræ i indtil flere generationer ud fra flere forskellige indførsler i tingbogen:

Om disse personer (4 generationer) kan der skrives en hel lille 'roman', idet de dukker op ustandselig i perioden 11.1.1641 – 2.4.1662: Der er arvesager, boopgørelser og gældsinddrivelser. Der er også en lang og spændende drabssag og meget meget mere.

Svend Jacobsen anbefalede, at man begyndte med bare at læse i tingbøgerne, man ville efterhånden hurtigt kunne lære at læse dem – udover problemerne med den gotiske skrift skulle man vænne sig til stilen således, at man lettere hurtigt kunne danne sig et overblik over, hvor en tingbogsindførsel begyndte og sluttede. Ligeledes skulle man vænne sig til de specielle vendinger, der bruges i tingbøgerne – ofte af den enkelte tingsbogs-skriver.

Men bruger man tid på det, vil resultatet også i de allerfleste tilfælde stå mål med forventningerne. Er man heldig, kan det være at oplysningerne fra tingbøgerne umiddelbart kan følges videre i kirkebogen, hvis disse tidsmæssigt overlapper eller ligger i forlængelse af hinanden. Svend Jacobsen gav eksempler på, hvor ofte tingbøgerne findes inden (længe inden) kirkebøgerne.

De fleste personer i et sogn dukker før eller siden op i tingbøgerne, kun de stille eksistenser og dem, som intet ejer, er ikke ofte repræsenteret der. Har man aner blandt fæstebønder eller gårdmænd er der imidlertid næsten med garanti gevinst.

Efter pausen viste Elsebeth Paikin nogle muligheder man har for at indtaste tingbøger i computer. Det er ikke så ligetil som f.eks. folketællinger, idet der jo er meget tekst, og oplysningerne kan ikke systematiseres.

Hvis man vil begynde at indtaste en tingbog, skal man overveje, hvilket formål man har med indtastningen. Er formålet at kunne finde slægtsforhold vil det være mest hensigtsmæssigt at taste det ind i en slægtsforskningsprogram (som kan eksportere til ASCII-filer eller evt. direkte over i en database). Slægtsforskningsprogrammer kan sjældent importere data fra tekstbehandling eller databaser (undtagen naturligvis tekstfiler).

Ønsker man kun at udarbejde et register til tingbogen indeholdende f.eks. navn, årstal og side i tingbogen er et databaseprogram vel-egnet og nemmere at arbejde med.

Vil man derimod gå i gang med det meget store arbejde at indtaste hele tingbogen ord til andet, da er der to muligheder:

Fritekstdatabaseprogram (en blanding af tekstbehandlings- og databaseprogram), som f.eks. AskSam eller tekstbehandlingsprogram. I AskSam har man mulighed for at arbejde med f.eks. navne, årstal, steder fuldstændigt som i et databaseprogram, dvs. søgning, sortering m.v. er lige så let. Samtidig får man hele teksten med.

Indtaster man i et godt tekstbehandlingsprogram, vil man kunne udskrive et register over navne og stednavne, men det er et større arbejde end at lade database-/fritekstdatabaseprogrammet gøre det. Andre muligheder har man ikke for øjeblikket.

Disse forskellige muligheder blev illustreret kort med eksempler fra indtastning af tingbøger fra Thisted og omegn.

For dem, der var blevet inspireret af Svend Jacobsens eksempler til at gå i gang med tingbøgerne, gav den sidste del af aftenen forhåbentlig den nødvendige oplysning om muligheder og problemer, hvis man ville indtaste tingbøgerne på computer.

HVEM KAN HJÆLPE ?

Jeg vil være meget glad, hvis der er nogen, der kan hjælpe mig med oplysninger om, hvorledes jeg kan få overført mine data fra Anesystem til Brother's Keeper?

Kirsten Munck
Kornvænget 12, st.tv.
2750 Ballerup

44 66 14 11

BK NYT

af Jens Finderup Nielsen

Version BK5.1 er nu udkommet. Datoen på hovedmenuen er 2. September 92. De mange ændringer af versionerne 5.0 og 5.0b er faldet på plads, men der er ingen egentligt nye funktioner.

John Steed er i gang med at sende BK5.1 ud til sine 9000 registrerede bruger. De der tidligere har fået tilsendt opdateringer vil han dog i stedet advisere om at den nye version er udkommet, og at den kan fås fra ham for en tillægsbetaling på 6 US dollars. I John Steeds brev indgår en liste af ændringer siden BK 5.0 først udkom.

Eftersom bankgebyrer for en USD check bliver forholdsvis store for små beløb har jeg foreslået John Steed at jeg på anmodning vil levere opdateringer til hans registrerede danske brugere.

Under hensyn til shareware princippet vil jeg fremover ikke opdatere gamle BK disketter, eller sende nye kopier til ikke-registrerede brugere. Programmet har nu i nogen tid været i en sådan form, at der har været rimelig lejlighed til at prøve det og tage stilling til registrering hos John Steed. Nye brugere, der ikke har haft programmet til afprøvning, er dog som altid velkomne til at bestille et sæt disketter hos mig.

Slægtskab

BK's beregning af slægtskab duede ikke til de danske betegnelser, og der er også problemer i andre lande. For at råde bod på dette har John Steed nu udarbejdet en variant af programdelen DESCEND. Den indlæser en tekstfil på 950 linier, hvori alle slægtskabsforhold kan angives på et hvilket som helst sprog.

Det er nu muligt at få orden på den lige og nedadstigende linie. Man er ikke længere afhængig af, at "olde-" ikke eksisterer på engelsk, og der er plads til bedstefar og bedstemor, fætter og kusine. Der kan dog desværre ikke skelnes mellem farfar og morfar.

Der opstår dog problemer, når man kommer ud til de fjernere slægtninge. Den engelske tekstfil går så langt ud som til "29th cousin, 28 times removed", hvor vore danske betegnelser slipper op, når vi kommer ud over kvartfætter.

Jeg har spurgt forskellige hvilke danske betegnelser for slægtskab der er alment brugt og kendt, men der er ikke indkommet forslag. Det varer derfor lidt inden denne programdel er færdig.

Konvertering

Fra tid til anden kan man få brug for at skulle udveksle data med slægt og venner, selv om de bruger et helt andet slægtsprogram.

Man kan måske også selv ønske at overføre data til et nyt eller alternativt program. I denne situation er det væsentligt, at det specielle dataformat GEDCOM er til rådighed for begge programmer. Det viser sig dog, at selv om GEDCOM mangler er ikke alt håb ude, og selv om GEDCOM er til rådighed kan der alligevel være problemer.

John Steed har programmer der kan konvertere datafiler fra en række programmer til GEDCOM. Det gælder hans eget gamle FAMILY3, GENEALINK, Genealogy-on-Display, LINKAGE, og Family History System. Jeg har disse konverteringer, hvis der skulle være behov for dem.

Sidste sommer blev jeg bedt om at hjælpe med at overføre data fra ANESYSTEM til BK selv om førstnævnte program ikke har GEDCOM. Jeg fik overladt et par bearbejdede ASCII-filer. Ud fra dem lykkedes det mig at danne en GEDCOM fil, som BK's GEDCOM import tog ind uden protest. På grund af nogle vanskeligheder med referencenumre var det ikke praktisk muligt at overføre vielse og forbindelser forældre/børn, så det måtte klares manuelt i BK, men trods alt var 80-90 % af indtastningen "reddet".

I et andet tilfælde drejede det sig om at overføre data fra PERSFILE til BK. Her

forelå en GEDCOM fil, men der var problemer. Det viste sig at man "undervejs" havde haft GEDCOM filen igennem et tekstbehandlingsprogram, hvor fast lineskift var slået til. Det havde bragt så megen uorden i GEDCOM filen, at BK ikke kunne fordøje den, men da fejlen var rettet gik overførslen glat.

Hvis nogen har problemer med konvertering af filer, som i Kirsten Munks læserbrev, vil jeg gerne forsøge at hjælpe.

BTRIEVE HELP

Datafilerne i BK50 og senere versioner styres af et hjælpeprogram kaldet BTRIEVE. Det gør at BK5 kan arbejde hurtigere og med flere personer end BK4, men filerne kan ikke rettes med en editor, hvis der opstår fejl. Det problem er afhjulpnet af et shareware program, der hedder BTRHELP!. Jeg fik en kopi fra en norsk bruger for godt et års tid siden, men har først nu haft anledning til at se nærmere på den.

En bruger ringede op og klagede sin nød over at være kørt fast med en melding fra programmet om at datafilerne var beskadiget, og at der skulle bruges BTRHELP. Jeg fik så sendt en diskette med et sæt datafiler, og det viste sig at filerne kunne repareres på nogle få minutter.

Hvis andre skulle komme i lignende vanskeligheder står jeg til rådighed, enten med en kopi af BTRHELP! eller med en "doktorering" af en tilsendt diskette med kopi af datafiler.

Brevordner

Som slægtsforsker kommer man let til at drukne i papir. Hvert år når Hvem Forsker Hvad udkommer går jeg igennem listen af sted- og personnavne, og sender nogle relevante BK udskrifter til de forskere, der arbejder i "mine" områder, med spørgsmål om eventuelle fælles interesser. Det er efterhånden blevet til en korrespondence med henimod 100 forskere, og med mange breve spredt i forskellige sagsmapper.

Hvert år i September meldte sig spørgsmålet "Hvem har jeg korresponderet med om Hvad?". Jeg skulle jo nødtigt ulejlige om de samme ting to gange, men på den anden side vil jeg ikke gå glip af en mulighed for at finde endnu en fem slægtning, som har interessante oplysninger om fælles aner.

For nylig slog det mig, at det her måtte BK også kunne klare på følgende måde:

- Opret et nyt underbibliotek til BREVE.
- Vælg "Individuel Person" i hovedmenuen. Tag det første brev, og indtast korrespondentens navn.
- Tryk F4, og skriv navn, adresse og telefonnummer i det vindue der kommer frem.
- Forlad vinduet med F1.
- Tryk F5 for at få de 7 notelinier frem.
- Brug en notelinie for hvert brev, og skriv brevets dato, UD/IND, samt stikord om brevets indhold og eventuelle bilag.
- Afslut med to gange F1.

Hvis man senere kommer til et nyt brev fra eller til samme korrespondent og uforvaren-

de indtaster navnet igen i "Individuel person", så vil BK advisere om at dette navn allerede er indført, og at man skal gå til ÆNDRING skærmen for at tilføje det nye brev.

Når man er kommet godt ind i brevdyngen er det praktisk at lade BK udskrive en alfabetisk liste over korrespondenternes navne og numre. Man kan da registrere et nyt brev ved på ÆNDRING skærmen at hente korrespondenten frem ved hans nummer, og derefter gå til notelinier med F5 for at registrere brevet.

Når alle breve er indkodet og arkiveret kan man hurtigt få svar på et spørgsmål som "Hvem har jeg i de forløbne år brevvekslet med om navnet Krogsgaard, og hvad kom der ud af det?".

Man går til hovedmenuens punkt X, vælger 1 for at søge med et enkelt ord i et vilkårligt felt (også noter). I det vindue, der kommer frem skriver man Krogsgaard, trykker ENTER og får så på skærmen en liste med navne og kodenumre. Efter at have noteret kodenumrene, kan man på ÆNDRING skærmen hente korrespondenterne frem for en og få et hurtigt overblik over brevvekslingen.

Man kunne måske undgå alle arkiveringsproblemer ved at scanne brevene, som kan hentes frem på skærmen, men det vil kræve udstyr til scanning og en stor harddisk.

Jens Finderup Nielsen

Vallerødgade 10

2960 Rungsted Kyst

42 86 25 90

SAKI og KOKI

af Elsebeth Paikin

SAKI regner med at have afsluttet første del af sit arbejde inden udgangen af dette år. Det vil sige, at kildeindtastningsprogrammet KiP, vejledningen og skabelonerne er færdige. Det betyder, at alle, der ønsker at gå i gang med kildeindtastning, derfor nu kan henvende sig til KOKI (se nedenfor).

Dansk Data Arkiv har tilbudt at betale de udgifter, der er forbundet med udviklingen af kildeindtastningsprogrammet, hvilket bestyrelsen er meget taknemmelig for, da det betyder, at det kan fås til kostpris (= pris for disketter og forsendelse).

En del har spurgt, hvad SAKI og KOKI egentlig er, eller om, hvorfor DIS er gået i gang med SAKI/KOKI-projektet. Til besvarelse heraf skal først og fremmest henvises til tidligere numre af S&D (især til Fremtidsvisioner i nr. 2, og Nyt om SAKI og Nyt om KOKI i nr. 3). Men det kan måske også være på sin plads her at give et kort resumé af tankerne og planerne bag SAKI/KOKI:

Mange slægtsforskere og lokalhistorikere har i de sidste 10 år indtastet kilder (f.eks. folketællinger og kirkebøger) på computer.

Baggrunden er, at det er en stor lettelse i arbejdet, hvis man kunne søge og sortere på

personer, datoer m.v., når man havde aner i flere generationer i samme sogn.

DIS påbegyndte for en del år siden indsamling af oplysninger om indtastede eller afskrevne kilder, og målet var at opbygge en database (kildeoversigt) over samtlige indtastede/afskrevne kilder i Danmark.

DIS opdagede nemlig, at en del kilder var blevet indtastet flere gange – uafhængigt af hinanden. Dette betød både spild af tid og ressourcer og arbejdet kom ikke andre til nytte.

DIS-Danmark tog desuden i foråret 1992 tre initiativer – som hører naturligt sammen:

1. DIS tog kontakt med SLA (Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver) og der blev begyndt et samarbejde for at få indsamlet alle oplysninger om afskrevne/indtastede kilder – eller kilder, der er i gang med at blive indtastet. Når alle oplysninger er tastet ind i databasen vil denne KILDEOVERSIGT blive trykt og udsendt til bl.a. interesserede lokalarkiver og medlemmer af DIS.

Baggrunden for dette er at lette søgningen efter sådanne kilder, men ikke mindre for at søge at sikre mod at samme kilder blev indtastet flere gange. Det ville være mere

hensigtsmæssigt, hvis de, som er interesseret i samme område, kunne samarbejde om arbejdet: Dele indtastningerne mellem sig, hjælpe hinanden med korrekturlæsning, – og hjælpe hinanden med de praktiske/tekniske problemer, der opstår undervejs. (Som Århus-projektet f.eks. er et fint eksempel på – se Slægt & Data nr. 1991/2.)

2. For at øge muligheden for at interesserede i samme sogn kunne finde sammen oprettede DIS KOKI (Koordinationsgruppen for Kildeindtastninger).

KOKIs opgave er primært

- at oplyse om et givet sogn er blevet eller er i gang med at blive indtastet,
- at vejlede og hjælpe interesserede i gang med indtastning
- og at hjælpe med praktiske og evt. tekniske problemer.

3. For at sikre at vejledningen i kildeindtastninger var baseret på en gennemtænkt, solidt og brugbart grundlag tog DIS initiativ til dannelsen af SAKI (Samarbejdsgruppen for Kildeindtastninger).

SAKI's arbejder næsten færdigt, og resultatet er, at der nu foreligger – eller vil snart foreligge en SAKI-model for kildeindtastninger. Over denne model er der udarbejdet:

- et kildeindtastningsprogram
- en udførlig vejledning
- skabeloner til nogle databaseprogrammer.

SAKI-modellen (grundmodellen) kan senere udvides på forskellig vis til efterbearbejdning af de indtastede data.

Gå I gang med indtastning ??

Har man lyst til at gå i gang med indtastning af en kilde, så kan man henvende sig til KOKI (Hanne Rud eller Elsebeth Paikin) og få SAKI-vejledningen samt kildeindtastningsprogram eller skabelon. Samtidig kan det oplyses, hvorvidt det sogn, man er interesseret i, er indtastet eller ej, og om der eventuelt er andre, der er interesseret i samme sogn. Samtidig får man oplyst hvilken KOKI-vejleder, der bor i området, og som bedst kan hjælpe med det program, man ønsker at arbejde med.

Den lokale KOKI-vejleder står til rådighed med praktisk og teknisk bistand, hvis der er usikkerhed eller problemer – også med overvejelser inden man går i gang.

Man kan naturligvis også henvende sig til KOKI, hvis der ikke er nogen KOKI-vejleder i nærheden.

Vil I begynde indtastning af en kilde?

– så ring eller skriv til KOKI:

Hanne Rud	Elsebeth Paikin
Egebjergtoften 122	Kildevænget 37
2750 Ballerup	2100 Kbh Ø.
tlf. 44 66 17 04	tlf. 39 27 24 33
(fidonetadr: 2:230/151.3)	(fidonetadr: 2:234/99.8)

Den 14. januar vil der være et møde i København specielt om kildeindtastning (vejledning, skabeloner, indtastningsprogram og databaseprogram).

Kontingent 1993

Så nærmer årsskiftet sig og derved betaling af næste års kontingent. Som vedtaget på generalforsamlingen er kontingentet for 1993 80 kroner. Kontingentet gælder for et kalenderår, så derfor skal også de, der har meldt sig ind i slutningen af 1992 betale i januar.

I begyndelsen af januar 93 sendes girokort ud af postvæsenet. Da udsendelsen af vores blad SLÆGT & DATA som bekendt også foretages af postvæsenet (Avispostkontoret), er det vigtigt, at kontingentet er indbetalt inden

31. januar 1993

idet man ellers automatisk bliver slettet på deres udsendelsesliste.

Denne frist er vigtig, fordi der 1. februar skal gives besked til Avispostkontoret om nye medlemmer, adresseændringer m.v. Det betyder derfor, at dem, der ikke har betalt inden 31. januar 1993 ikke vil få martsnummeret af SLÆGT & DATA. Husk derfor at betale inden udgangen af januar måned.

PS. Iøvrigt har det vist sig at avispostkontoret er kommet til at snyde ca. 60 medlemmer (medl.nr. 1726-1785) for juni-nummeret 92. Papsø meddelede, at han har mistet en del af "regnskabet" over udsendte numre, så hvis nogen ikke har fået alle bladene i 1992, henvend Jer til Jørgen Papsø 42 89 06 60.

DIS sælger:

DIS-Forskerregister 40 kr

DIS-Blad (artikler fra Slægt & Data – alle 6 årgange) 40 kr.

Sogne-disketten kan følge med på de øvrige disketter, hvis man bestiller. Ønskes den separat koster den 40 kr.

Utility-diskette med diverse små hjælpeprogrammer på 40,- kr.

Hvem Forsker Hvad 1991 (diskette) 40 kr.

Hvem Forsker Hvad 1992 (diskette) 45 kr.

kan alle købes ved henvendelse til:

Kai Hoffmann, Gyldendalsvej 10, 2800 Lyngby,

tlf. kl. 15-23: 30 43 86 78
(undt. sønd. & mandag)

Telefonnumre til BBS'er, der har slægtsforsknings-områderne. Der er muligvis flere:

FROG	45 87 53 16
HIT	47 10 72 76
ABC-KLUBBEN	32 96 17 64
RODNET ØST	47 98 71 44
RODNET ÅRHUS	86 13 11 05
RODNET SYD	74 42 26 89

Hotline-ide

Som ophavsmand til en ide til Slægt & Data, er jeg blevet bedt om selv at præsentere den.

Jeg forestiller mig, bladet kunne have plads til, og mange DIS-medlemmer brug for, en slags HotLine service/rubrik.

Medlemmer, der selv synes de har væsentlig indsigt med et (eller flere) af de programmer vi bruger til slægtsforskning, kan stille sig til rådighed for henvendelser fra andre, der har problemer.

De, der lader sig opføre på en sådan liste, kan – ud over at angive, hvad de tilbyder hjælp med – også vælge at begrænse "kontortiden", og skal derudover bare oplyse

navn og telefonnummer til rubrikken. F.eks. således:

Ancestral – Anders Andersen, 44 55 66 77, tirsdag 19–21

Brotherhood – Børge Bendtsen, 55 66 77 88, søndag 10–16

Modem og kommunikationsprogrammer – Chris Christoffersen, 45 56 67 78,

ring hverdage 16–18, kommer gerne ud (Storkbh.) og installerer/sætter op

–ovenstående navne og telefonnumre er selvfølgelig opfundet.

John Thomsen

Søvangs Alle 6

3500 Værløse

44 44 07 60

Læsekredsen

Udsendte blade:

COMPUTERGENEALOGIE 8 (1992) HEFT 24 blev udsendt 20. oktober.

GENEALOGICAL COMPUTING Vol. 12, No. 1, (July August September) 1992 blev udsendt 9. november 1992.

Nye blade eller medlemmer til læsekredsen?

DIS-Danmark får tilsendt bladene fra vores svenske og norske søsterorganisationer i udvekslingsabonnement. Hvis der er interesse for det, kan disse naturligvis også indgå i læsekredsen. Skriv til mig. Det er naturligvis også muligt at melde sig til læsekreds kun for de skandinaviske blade.

Det må understreges, at cirkulationstiden er lang (ca. ½ år) hvorfor nye medlemmer af læsekredsen godt kan komme ind i 'et hul', så der går lang tid, inden de modtager første blad.

Adresseændring

HUSK at melde adresseændring til Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø.

Det er ikke nok at melde det til kassereren.

Noget om modem...

af Iver Thuesen

Mange gange støder man på ordet modem, når man har studeret sin PC nærmere. Modem er kendt af mange, som en mulighed for at kommunikere med andre PC'ere eller sågar store computer systemer - men de færreste har et billede af, hvad der i grunden ligger bag betegnelsen.

I det følgende vil undertegnede, der, som en hobby-aktivitet, driver et EDB-system, som kan kontaktes af andre via modem, forklare lidt nærmere omkring ord som:

MODEM, BBS, DOWNLOAD, FIDONET og mange andre sære og mærkelige ord...

Og hvad er så et modem?

Populært sagt er det en tingest, som man kobler til sin PCs serielle udgang (COMport) samt til en telefonledning. Modemets opgave er at omsætte signaler, som transmitteres via telefonledningen, til noget, som PC'en kan forstå og vice versa.

Det var så modemets funktion.

Mere interessant er jo hvad, man kan bruge det til! Lad os starte fra PC'en af og så arbejde os ud gennem modemmet for at se hvad der kan være på den anden side.

Først og fremmest skal vi have PC'en udstyret med et program, der kan "snakke" med modemmet - altså dels kunne forstå, hvad modemmet meddeler til PC'en, dels kunne udstede ordrer til modemmet.

Programmet skal være vores mellemed til modemmet! Lad os nu antage, at vi har et sådan program - programmet hedder TELIX - og det skal have en masse ting at vide på forhånd om vores modem: Det skal vide hvor hurtigt modemmet kan arbejde (fagsprog: BAUD eller BPS) og det skal vide efter hvilket regelsæt (fagsprog: PROTOKOL), der skal arbejdes efter.

Vi er altså nødt til at vide lidt om vores modem! Nu antager vi, at vi har et ganske almindeligt (fagsprog: "HAYES-kompatibelt") modem til omkring 750,- kr. - sådan et modem plejer at have følgende specifikationer: V21, V22, V22bis - og hvad er så det? Det er betegnelser for en international standard, som gælder for modemkommunikation med forskellig antal BPS (bits pr. sekund - ca. 30 bogstaver i sekundet). Der findes andre betegnelser, men vores tænkte modem har kun disse. Og det kan vi så fortælle vores kommunikationsprogram!

Nu har vi altså en PC udstyret med et kommunikationsprogram og et modem, men nu mangler vi så en modpart - vi skal have fat i en computer i den anden ende af telefonledningen! Og nu begynder der at blive mangfoldige muligheder - man kan kontakte REX, som er det kongelige biblioteks søgesystem, man kan ringe til Teledata, man kan ringe til et BBS... et hvad for noget? Jo, et Bulletin Board System (en elektronisk opslagstavle), populært kaldes det for et BBS - det er som regel et computersystem, drevet af hobby-folk på amatørbasis. Disse private BBS'er har mange gange nogle programmer og filer liggende, som man kan hente hjem til sig selv via sit modem; de har også tit konferencer, som man kan deltage via skrevne indlæg. Nogen af BBS'erne deltager ligefrem i verdensomspændende konferencer, hvor man kan skrive sammen med andre mennesker almindeligvis på engelsk. Lad os besøge et sådan BBS!

Vi instruerer nu vores kommunikationsprogram om, at det skal bede modemmet om at ringe til et BBS. Som eksempel tager vi nu udgangspunkt i det BBS, som jeg selv driver. Så vi fortæller kommunikationsprogrammet, at BBS'et hedder HIT-BBS, har tlf.nr. 47107276, at vores modem kan klare en hastighed på 2400 bps, samt, at protokollen for kommunikationen skal være 8 bit, ingen paritet og 1 stop bit. (Sådan kører næsten alle BBS'er, så det er ikke heksekunst blot nogle lidt mærkelige betegnelser). Heldigvis har vores kommunikationsprogram

en telefontavle, hvor alle disse oplysninger kan indskrives een gang for alle, hvorefter de kan genbruges gang på gang.

Nu er vi klar til at lave et opkald - vi beder TELIX (ja, det hedder kommunikationsprogrammet jo) med en nem kommando om at ringe op til HIT-BBS, så kommunikationsprogrammet udsteder en "ring-op" kommando til modemmet. Modemet slår et lille relæ til, som svarer til, at man løfter røret på sin telefon. Når klartonen kommer, sender modemmet telefonnummeret og venter på at få forbindelse - hvis 'røret tages' i den anden ende af et modem, udsender dette en hyletone, og de to modemer begynder nu på at lære hinanden at kende - man kalder det, at de connecter! Efter denne øvelse etableres der en kontakt med den hastighed, som der er blevet enighed om f.eks. 2400 BPS. og det modem, der blev kaldt op, overgiver besked herom til "sin" computer.

Nu bestemte vi os jo for at ringe til HIT-BBS, så modemmet giver besked om kontakten til det program, der styrer for BBS'et, nemlig Maximus. Og Maximus starter altid med at spørge om navnet på den person, der kalder op. Hvis personen er kendt af Maximus i forvejen, bedes der om et kodeord (password), som sikkerhed for at man nu også er den rigtige person - hvis alt er i orden får man lov til at fortsætte videre ind i systemet. Er der derimod tale om en ny, af Maximus ukendt, person, så begynder Maximus at stille spørgsmål om adresse,

telefonnummerr, hvilke faciliteter ens terminalprogram har, samt hvilket kodeord, man ønsker at bruge. Og endelig kommer man så videre ind i systemet!

De fleste BBS'er er opbygget omkring en afdeling for konferencer og en afdeling for filer/programmer. HIT-BBS ligner andre BBS'er på dette punkt, så når man har gjort et opkald havner man i hovedmenuen (se fig. 1), hvorfra man kan vælge forskellige områder. Lad os derfor lige straks kigge på det punkt i HIT-BBS' hovedmenu, der hedder Biblioteker! Dette gør vi med den helt klare agt at finde en bestemt fil, som hidrører fra DIS, nemlig SOGNDISK.EXE. Denne vil vi

gerne pr. modem have sendt hjem til vores egen PC; en mulighed som netop stilles til rådighed for os af blandt andet BBS'erne. (I fagsproget kaldes modtagelse af filer for DOWNLOAD og afsendelse tilsvarende for UPLOAD).

Men lad os nu kigge på hvordan sådan noget foregår i praksis på HIT BBS - nærmere betegnet fra hovedmenuens punkt kaldet Biblioteker, som vi straks aktiverer: Vi bliver præsenteret for spørgsmålet om man vil have en liste over tilgængelige biblioteker eller hellere vil vælge et bestemt bibliotek med det samme - vi vælger bibliotek nr. 8, som er biblioteket med filer og programmer

```
HIT-BBS: Hovedmenu:

      .Konferencer      Biblioteker      Opsætning      Går igen (log af)
      .Statistik        Navne på brugere  Version af MAX  Tilkald SysOp
      .iBulletiner     Pakning af breve  Hvem er på?    /Snak NU

Information ?hjælp
Indtast valg: I
```

FIG. 1: HOVEDMENU

til slægtsforskningsformål. Igen får vi et skærmbillede med kommandomuligheder (se fig. 2). Vi vælger Filoversigt og får som svar listet indholdet af biblioteket på skærmen.

Men da listen er længere end skærmen kan rumme spørges der om man vil fortsætte listningen, afbryde eller mærke filer af til senere. Vi vælger at fortsætte og pludselig

dukker SOGNDISK.EXE frem på skærmen med en beskrivelse af, at man kan få sogneoversigter med dette program! Det må vi have, så vi beder om at mærke filen af: Maximus spørger nu om filnavnet og vi skriver SOGNDISK.EXE - herefter fortsætter vi listningen, indtil Maximus meddeler, at der ikke er flere data ved at give os det tidligere viste skærmbillede med kommandoer.

Bibliotek 8 ... Software for Genealogy

HIT-BBS: Bibliotek og fil menu:

Biblioteker	Lokalisér en fil	Fil oversigt	Kig i tekst fil
Download (modtag)	Upload (send)	Statistik	Indhold af pakke
Mærk filer	Nye filer, scan	Hovedmenu	Til brev området

Går igen (log af) ?hjælp

Indtast valg: B

Bibliotek [nr., '['=forrige, ']'=næste, '?'=liste]: ?

File Areas _____

- 1 ... Filelists and free files
- 2 ... Communications
- 3 ... Editors
- 4 ... Utilities
- 5 ... Other Programs
- 6 ... Games etc.
- 7 ... Software for Homes and Special Interests
- 8 ... Software for Genealogy
- 9 ... Software for BBS'ing
- 10 ... Programming And Development
- 11 ... Virus Scanners, Shields etc.

Bibliotek [nr., '['=forrige, ']'=næste, '?'=liste]: 8

FIG. 2: GENEALOGISK BIBLIOTEK OG FIL MENU

Vi vælger kommandoen DOWNLOAD for at få Maximus til at sende den afmærkede fil til os - og Maximus spørger derfor, hvilken protokol vi ønsker at bruge ved downloaden, idet den præsenterer en menu med forslag:

```
X)modem
1)K-Xmodem
Z)mode
S)EALink
T)elink
Q)uit
```

- vi vælger ZMODEM - og Maximus starter med at sende SOGNDISK.EXE til os. Vores TELIX terminalprogram kender heldigvis også ZMODEM protokollen, så TELIX går fluks i gang med at modtage filen fra Maximus - og de to afbryder automatisk, når filen er overført ok.

Maximus spørger herefter hvad man nu vil gøre - og vi vælger G for at gå igen, så Maximus lægger pænt røret på og afbryder forbindelsen...

Nu har vi hørt lidt om mulighederne for at hente filer og programmer fra BBS'erne - det er jo det rene slaraffenland eftersom de fleste programmer er gratis eller meget billige! Men der er også mange andre muligheder, hvoraf jeg synes, den vigtigste og mest underholdende er KONFERENCERNE - mange BBS'er er knyttet sammen i et verdensomspændende amatørnetværk, der hedder Fidonet. HIT-BBS er da heller ingen undtagelse her, idet HIT-BBS fører mange forskellige konferencer, hvoraf de vigtigste for slægtsforskere lige skal nævnes her:

SLAEGT_R23.PUB

(dansk slægtsforskningskonference),

NORD.GEN

(nordisk slægtsforskningskonference) og

GENEALOGY.EUR

(international slægtsforskningskonference).

I disse konferencer er det muligt at skrive breve, som vil blive videresendt i Fidonet til andre BBS'er og blive læst af interesserede dér, der kan altså være mange øjne, der kan se fx en ane-efterlysning. Andre aspekter ved sådanne konferencer kan være hjælp til et slægtsforskningsprogram eller måske ganske enkelt lidt erfaringsudveksling.

Nu kan man måske blive bange for sin telefonregnings størrelse - og ja, det kan være et problem, hvis man henter mange filer pr. modem/telefon! Men for konferencernes vedkommende kan man få posten leveret som pakker, der kan læses i fred og ro derhjemme UDEN, at telefonen skal være i brug. HIT-BBS og mange andre BBS'er giver nemlig mulighed for, at en bruger dels kan udpege de konferencer, der har interesse, dels kan få posten fra de udvalgte konferen-

HIT-BBS: Information om DIS Danmark:

1 Hvad er DIS?	2 Forskerregister	3 Slægt filområde	4 Slægt brevkasse
Information menu	Hovedmenu	Går igen (log af)	

Indtast valg: 3

FIG. 4: DIS MENU

cer komprimeret til en lille pakke, som det ikke tager lang tid at få tilsendt (downloaded) - eventuelle svarbreve og nye breve kan selvfølgelig også sendes tilbage igen (uploades) på samme vis. Og på den måde kan omkostningerne ved at deltage i konferencerne altså holdes på et minimum.

Fidonet indeholder både konferencer og mere personlige postkasser, men det er så stort et emne, at det nok bør dækkes i en anden artikel.

Med venlig hilsen

Iver Thuesen, SysOp på HIT-BBS.

Kort og godt om virus

af Elsebeth Paikin

Der har været en del forespørgsler om virus, som her skal søges besvaret kort. I et senere nummer af S&D kan vi forhåbentlig få en mere dybtgående artikel om virus. Her skal blot understreges, hvad man skal passe på, og hvorledes man 'overlever', hvis man skulle blive udsat for et angreb. Vigtigst er det at vide er, hvor og hvorledes man 'bliver smittet'.

Man kan ikke få virus

- ved at benytte en tekstfil, ej heller ved at lægge den ind på harddisken. Kun programmer (filer, hvis 'efternavn' er .EXE, .COM, .SYS, .OVL kan bære smitten i sig).

- hvis man overholder den gyldne regel aldrig at tænde (eller slukke) maskinen med en diskette i drevet

- hvis man altid undersøger nye disketter, filer o.l. ved hjælp af et virus-check program (men man skal sørge for hele tiden at få virus-check programmet opdateret, så det kan opdage eventuelle nyopfundne virus - det bedste er at benytte to forskellige scannere fra to forskellige firmaer. Shareware-programmerne er ofte sikrere end store firmaers købeprogrammer).

Finder man en virus med et af sine virus-check programmer, er det en god ide allerførst af prøve med det andet check program, for at sikre sig at det ikke er falsk alarm.

- ved blot at ringe op til et BBS.

- ved blot at downloade (hente) programmer og spil fra et BBS (selv om de er inficerede, 'smitter' de ikke før man starter programmet) og det gør man naturligvis ikke uden først at undersøge dem for virus.

Virus gør ikke megen skade

- hvis man altid sørger for at lave systematisk og hyppig backup (sikkerhedskopiering). To eller tre sæt backups er at anbefale af mange grunde, dvs. man bruger to eller tre forskellige sæt disketter, som man skiftevis laver backup på. (Får man virus, kan man være tvunget til at slette en eller flere filer, og har man så ikke en (frisk) backup, så har man til gengæld meget store problemer!).

Det er en god ide at have en 'nødhjælps'-diskette. Det er en ren ('steril') og skrivebeskyttet diskette med kopi af backup/restore programmet og systemfilerne.

Man kan få virus

- hvis man starter programmer eller spil, som man har fået fra andre, det er inficeret med virus (de behøver ikke selv at vide det endnu!) - men først når man starter programmet/spillet. Undersøger man først for virus, er der ingen problemer: Finder man virus, så starter man (naturligvis) ikke programmet, men formatterer i stedet disketten;

Finder man ingen virus, er der ingen problemer, og man starter programmet.

Sikre sig mod virus

- altid undersøge disketter, man får fra andre med programmer eller spil på, for virus.
- altid have en frisk backup
- aldrig tænde (eller slukke) computeren med diskette siddende i drevet.

Hvis man får virus, skal man

- kontakte en erfaren bruger, eller benytte et særligt virus-fjerningsprogram.
- slette (eller "rense" med virus-fjerningsprogram) den (eller de) filer, som er inficerede.
- give besked om fundet til den man fik den inficerede diskette fra.
- hvis man ønsker hjælp til virus-beskyttelse eller -fjernelse, kan man ringe til Jakob Paikin tlf. 39 27 24 33

Endelig skal nogle ofte citerede 'myter' her aflives. Det kan med sikkerhed siges at:

- en virus kan ikke beskadige hardware.
- en virus kan ikke skrive på en skrivebeskyttet diskette.
- en computer kan ikke blive inficeret ved blot at ringe til et BBS.

Tro ikke, at et lukket cellofan-indpakket originalt softwareprogram ikke kan indeholde virus.

Endnu et godt råd (som ikke kun gælder sikring mod virus): Skrivebeskyt **ALTID** originaldisketter og sikkerhedskopier af originaldisketter. Det er også en god idé at skrivebeskytte alle disketter med vigtigt indhold.

I øvrigt: Hvis computeren opfører sig mærkeligt og man tror at det er en virus, så er det ofte er det brugeren, der er kommet til at gøre et eller andet galt!!

Nogle anbefalede bøger til slægtsforskning

Find dine rødder: Af Hans H. Worsøe, Politikens Forlag (1987). Omfattende litteraturvej.

Trævlerødder - alternativ slægtshistorie: Dansk Historisk Håndbogsforlag (1984) Elo Harfort

Slægtshistorie i Sønderjylland: Af Hans H. Worsøe, Historisk Samfund for Sønderjylland (1983)

Arkivhåndbog Nørrejylland: Henning Jensen & Ebba Thorkelin, Dansk Historisk Håndbogsforlag (1980). Kildeoversigt for nørrejyske herreder og sogne.

Topografisk atlas, 1:100000: Geodætisk Institut (1982). Stednavne i dag. Hvor er det egentlig henne?

Et godt kursus i DOS og PC for begyndere

I gennem flere år har der været mange dygtige EDB-kyndige, der har forsøgt at forklare mig, hvad DOS er og kan. Jeg har desuden gået på to forskellige kurser i DOS, men indtil denne sommer har jeg overhovedet ikke forstået en pind og havde egentlig opgivet nogensinde at lære det.

Men her i efteråret så jeg i en annonce i vores lokale avis, at Høje Tåstrup Dataskole havde et kursus i DOS og PC (grundkursus) for begyndere. Det var på 3½ time syv mandage og omfattede den grundlæggende viden om DOS og PC'ens vigtigste funktioner.

Efter en snak med skolens konsulent tilmeldte jeg mig så dette kursus, og det har jeg ikke fortrudt. Ja, jeg har allerede tilmeldt mig et videregående kursus. Vi har nu været der fire gange, og indtil nu har ingen deltagere forsømt en eneste gang. Nok lidt usædvanligt for et aftenskolehold (FOF).

Vi har fået gennemgået opbygningen af PC'en, tastaturet, software, diskette, printer, mus samt formatering af diskette. Allerede anden gang arbejdede vi med kommandoer som DATE, VER, DIR og med farvekombinationer, ændring af systemtegn og farve ved hjælp af PROMPT, samt navngivelse af den diskette. Vi fik også at vide, hvad vi især skulle være opmærksomme på, hvis vi ville købe en ny PC.

3. og 4. gang omhandlede jokertegn, oprettelse af bibliotek, biblioteksskift, kopiering og meget andet, som vi selv (to om en PC'er) kunne prøve.

Eftersom det går meget stærkt (lidt for stærkt for mig - årgang 27) er det jo ikke alt, der bundfæster sig, men jeg har nu ikke noget imod, at der kræves en indsats fra deltagerens side.

Vi er fire slægtsforskere på holdet, og vi har talt med læreren om muligheden for at oprette et kursus specielt for slægtsforskere.

Vi mener, at der er funktioner specielt for slægtsforskningsprogrammer, som vi ikke får med på dette kursus. Der er måske også andre slægtsforskere, der mangler noget kendskab til DOS og PC'en ud over, hvad det købte program kan. Et sådant kursus kan oprettes til foråret, såfremt der er minimum 12, maximum 18 deltagere.

Kirsten Munck

Kornvænget 12, st.tv.

2750 Ballerup

44 66 14 11

P.S. Kirsten Munck har telefonisk bedt om at gøre opmærksom på, at hvis der er nogle der er interesserede i nævnte kursus i slægtsforskning og EDB, vil læreren meget gerne høre om specielle ønsker til et sådant kursus eller ønsker om dag- eller aftenhold og evt. specielle dage, der foretrækkes.

Hvor dyrt er det at bruge modem og BBS?

af Elsebeth Paikin

I skematisk form vil der nedenfor blive givet en oversigt over, hvor meget 'post' man kan sende via modem/BBS for 5 kr. De 5 kr. er valgt, da det svarer til prisen på at sende en diskette og et brev med almindelig post (i BBS-jargon også kaldet *snailmail*). Derved kan I sammenligne og drage jeres konklusioner. Til udregningen er følgende KTAS-takster anvendt (taksterne er ikke ens over hele landet, men nedenstående kan tjene som et fingerpeg):

Takstgruppe	Samtaler mellem abonnenter i	Anvendes i følgende kommuner	øre pr. minut
Forhøjet lokaltakst	Egen og nabokommune	København/Frederiksberg med tilgrænsende kommuner samt mellem disse kommuner og deres respektive nabokommuner.	37½
Lokaltakst	Egen og nabokommune	Øvrige kommuner samt hele Bornholm	32
Regionstakst	Resten af KTAS	Alle	47
Landstakst	KTAS og øvrige Danmark	Alle	70

I den følgende tabel kan aflæses, hvor meget post der kan sendes for 5 kr. Det kommer selvfølgelig an på, hvor hurtigt et modem man har, og til hvilken takst man ringer. Disse variable er medtaget. I udregningerne af resultaterne er de tallene afh. af liniekvalitet ('støj på ledningen'), programmet og andre ting. Her er regnet med gode forhold og et godt program, tallene i tabellen må derfor tages med dette forbehold. En anden antagelse ved udregningen er, at man kun ringer på billig takst, dvs mellem klokken 19:30 til 7:30 samt hele søndagen. Taksterne er angivet som i ovennævnte tabel, men udregningerne er foretaget 'til halv pris'.

Baud \ takst i øre	32 øre	37½ øre	47 øre	70 øre
300 baud	5,5 Kb	48 Kb	38 Kb	25,7 Kb
1200 baud	215 Kb	184 Kb	147 Kb	98,5 Kb
2400 baud	431 Kb	368 Kb	294 Kb	197 Kb
9600 baud	1,6 Mb	1,5 Mb	1,2 Mb	814 Kb
14400 baud	2,5 Mb	2,2 Mb	1,7 Mb	1,2 Mb
"38400" baud	3 Mb	2,6 Mb	2 Mb	1,4 Mb

Nogle af tallene er fremhævet, fordi de svarer nogenlunde til diskette-størrelser (360 Kb, 720 Kb, 1,2 Mb og 1,44 Mb).

Baud er udtryk for den hastighed, hvormed modemmet kan sende og modtage information, hvilket også er afhængigt af den hastighed BBSets modem kan køre med. To modemmer, der 'snakker' med forskellig hastighed vil – hvis de er korrekt indstillet – altid enes om den højst mulige fælles hastighed (det er det der kaldes 'handshake'). Ringer man fra et 9600 baud modem til et BBS, der kun har et 2400 baud modem, kan 'samtalen' kun foregå ved 2400 baud. Det betyder, at hvis de BBSer, man er interesseret i, kun kører med 2400 baud (og det er endnu de fleste), er der ingen grund til at købe et 9600 baud modem. Prisen for et 2400 baud modem ligger mellem 500 og 1000 kroner. Men det kan ikke anbefales at tænke på at købe og bruge modem, før man er 'dus' med sin computer og DOS.

Forsøger man nu at erstatte Kb og Mb med antal A4 sider bliver det først rigtigt interessant (bytes er her omregnet til A4 sider med ca. 2200 anslag på):

For 5 kr. kan man via et 2400 baud modem til 'forhøjet lokaltakst' sende ca. 165 A4 sider.

For 5 kr. kan man via et 9600 baud modem til 'landstakst' sende ca. 330 A4 sider.

For 5 kr. kan man via et 9600 baud modem til 'landstakst' sende ca. 330 A4 sider.

For 5 kr. kan man via et 9600 baud modem til 'regionstakst' sende ca. 545 A4 sider.

For 5 kr. kan man via et 14400 baud modem til 'landstakst' sende ca. 545 A4 sider.

Og det kan vel ikke siges at være dyrt!

I begyndelsen, hvor man famler rundt i blinde i BBSets labyrinter, vil man naturligvis komme til at mærke det på telefonregningen, men erfaringen viser, at det kun er den første månedstid (naturligvis alt efter hvor hyppigt man ringer, og hvor hurtigt man 'kan finde vej' på BBSet).

Der er imidlertid nogle muligheder for at holde telefonregningen nede:

Man kan blive 'point' eller 'QWK-bruger', hvilket kort fortalt vil sige, at man får sendt sin post i samlede pakker, så man kan hente den lynhurtigt. Derefter kan man i fred og ro (og uden at telefonregningen stiger) læse posten, svare på den og – når man er færdig – sende en ny pakke tilbage til BBSet. Men mere herom en anden gang.

Hvis man overvejer at købe et modem, skal man allerførst undersøge, om ens central støjer (hørlig støj = ingen forbindelse via modem). Digitalcentraler er absolut at foretrække.

Dernæst checke BBSer i ens lokalområde, hvilke af disse har noget man er interesseret i (slægtsforskningskonferencer), og sluttelig hvor hurtigt disse BBSer kan køre. Ud fra denne information, kan man vurdere (måske ud fra priserne på modemmerne), hvilken modem-hastighed man vil købe.

Nyt fra BBS-verdenen

af Elsebeth Paikin

Vores to sysop'er, Iver Thuesen (HIT-BBS) og Kai Hoffmann (FROG-BBS), har været meget aktive, så der er en del nyt at berette:

Den danske slægtsforskningskonference er nu blevet landsdækkende, d.v.s. breve, meddelelser og efterlysninger nu automatisk bliver sendt videre til alle de BBSer, der ønsker det, - og det er heldigvis mange. Man kan således nu nemt få sig en snak med slægtsforskere (ikke kun DIS-medlemmer) i den anden ende af landet. Det er der flere og flere der benytter sig af, så aktiviteten bliver større og større dag for dag.

På FROG og HIT er der også nu oprettet en **DIS_MEDL konference**, hvor DIS-medlemmer kan tilmelde sig møder, læse om ændringer / aflysninger af møder, diskutere specifikke DIS-emner. Det er derimod ikke for almindelig slægtsforsknings-'snak' eller efterlysning af aner. Dette hører stadig hjemme i slægtsforskningskonferencen, hvor man også kommer i kontakt med mange flere.

Den nordiske slægtsforskningskonference bliver hentet hjem af begge 'vore' BBSer - for dem, der søger aner i Sverige, Norge eller Finland, er dette en stor hjælp.

Jeg har netop fået kontakt med en forsker i Stockholm, som bl.a. bad om oplysninger

om slægten MATZ i Danmark. Jeg lovede at hjælpe ham, så godt jeg kunne, til gengæld bad jeg om oplysninger om KJÆRULFer i Sverige. Og få dage senere lå der et tykt brev med fotokopier af diverse oplysninger om KJÆRULFer.

Den europæiske slægtskonference bliver nu også hentet hjem, så hjælpen er nærmere end man tror, hvis man søger aner i andre lande (til dels også USA) - man behøver kun en telefon, et modem (og en computer!).

Inden længe (måske inden dette blad kommer ud) vil DIS-medlemmer også kunne søge i forskerregisteret, **DISFORSK**, via modem/BBS enten efter andre medlemmer (der har tilmeldt sig forskerregisteret), eller hvem der arbejder med hvad - eller opdatere sit forskerregister med de nyeste data. Ligeledes vil DIS-medlemmer kunne søge i **DISBLAD** efter specielle emner. **Kildeoversigten** vil også blive tilgængelig på BBS, så snart den er færdig.

Der vil blive en let adgang til slægtsforskningsområderne, så man ikke behøver at bruge tid på at finde vej rundt i de mange menuer. Og **mødekalenderen** vil også blive tilgængelig på BBS. Sogneprogrammet, diverse hjælpeprogrammer og f.eks. de nyeste versioner af BK kan også hentes på BBSerne.

Dansk regnskabsprogram!

Har du brug for at holde lige så godt regnskab med dine penge som med dine aner, så prøv det danske regnskabsprogram Rekon version 3.1. Rekon er lavet til brug for private og er derfor gjort så enkelt som muligt.

Version 3.1 indeholder bl.a. muse-styring, indbygget hjælp og en færdig kontoplan, så nye brugere hurtigt kan komme i gang.

Rekon er shareware. Det vil sige, at du for et minimalt beløb (25 kr) kan få tilsendt den nyeste version på en diskette; du kan også hente Rekon på forskellige BBS'er. Så kan du i fred og ro afprøve programmet på din egen maskine. Hvis du derefter ønsker at fortsætte med at bruge Rekon, skal du registrere programmet hos forfatteren. Normalt koster det 300 kr, men medlemmer af DIS-Danmark kan registrere for kun 200 kr, hvis de henviser til denne annonce.

Citater: "...overskueligt og brugervenligt med betjeningskomfort i topklasse! Absolut velegnet til privatregnskabet. ... et absolut topprogram!", Niels Bjerre/NB-Data, ASP-godkendt shareware-distributør i Sharewarebladet nr. 5/92.

"...er Rekon et letbetjent, funktionelt og gennemarbejdet bud...", Penge & Privatøkonomi, nr. 9/92

For yderligere oplysninger eller for at få tilsendt Rekon kontakt:
Jakob Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø, Telefon: 39 27 24 33.

LOKALE DIS- ELLER BK-BRUGERGRUPPER

En del medlemmer har ytret ønske om, at der i deres område blev dannet lokale DIS-grupper eller BK-brugergrupper.

Som nævnt i sidste nummer af S&D kan medlemslisten eller dele deraf ikke udleveres, men en mulighed er stadig gennem læserbreve at søge kontakt med andre i nærheden af, hvor man bor.

En anden mulighed kunne være at sende et brev, hvori man giver udtryk for ønske om at være med i en lokal gruppe, og samtidig giver tilladelse til at navn, adresse og telefonnummer gives til andre i området.

Bestyrelsen kan så, hvis der er flere i samme område, sende en liste over de medlemmer i området, der ønsker kontakt med andre.

I den forbindelse kan nævnes, at der er et medlem i Vendsyssel og et i Sønderjylland, der er interesseret i oprettelse af en lokal DIS-gruppe, og et medlem i Nordsjælland og et i Sønderjylland, der er interesseret i en BK-brugergruppe.

Er der nogen i disse områder, der gerne vil være med, så skriv i S&D herom eller som sagt send et par ord til Elsebeth Paikin, som så vil søge at koordinere ønskerne.

Den Store Database

af Jens Finderup Nielsen

I forrige nummer af Slægt og Data havde jeg en længere beskrivelse af mormonkirkens FamilySearch program og mulighederne for at benytte det i Danmark. Der er sket en hel del siden da!

IGI

En ny 1992 udgave af IGI mikro kortene er undervejs. Formatet er det samme som i 1988 udgaven, men omfanget er udvidet med de data der er indtastet i de forløbne 4 år. Prislister og bestillingsformularer skulle være at få inden Jul. Lisbeth Andersen på tlf. 31 39 13 66 kan oplyse nærmere.

CD-ROM

Udstyr til aflæsning af CD-ROM og et sæt IGI og Ancestral File disketter forventes nu at være til rådighed på biblioteket, Priorvej 12, Frederiksberg, allerede om et par måneder. Man vil da der kunne søge og udskrive data enten til printer eller til diskette. Sidstnævnte kan så tages med hjem til videre behandling på en PC, f.eks. Brothers Keeper.

Bibliotekets åbningstider er fortsat 15.00 til 20.00 Tirsdag, Onsdag og Torsdag. Nærmere detaljer om muligheden for at reservere tid på CD-ROM udstyret foreligger endnu ikke, men tanken er at hver enkelt forsker vil få

adgang til at bruge udstyret under kyndig vejledning i 25 minutter.

Man må ikke forvente at personalet på biblioteket vil have tid til at downloade på bestilling. De der bor for langt borte fra København kan eventuelt overtale venner og bekendte i København og omegn til at foretage en søgning med download.

I USA er der udgivet en bog med vejledning om brugen af CD-ROM i forbindelse med FamilySearch. Jeg har bestilt et eksemplar, men en anmeldelse må vente til næste nummer af Slægt og Data.

Andre steder i Danmark

Mormonkirken har også et slægtscenter på Kaltoftevej 27 i Fredericia. Her har man IGI kort og udstyr til at benytte dem, og man håber på at have CD-ROM udstyr og disketter om et års tid. Orientering om centret og dets åbningstider kan fås hos dets leder, Knud Bent Andersen, tlf. 75 92 43 38.

I Odense er et slægtscenter under opbygning, og i løbet af vinteren skulle det være klart med IGI kort og mulighed for at bestille filmkopier til brug i centret som i de øvrige centre. N. O. Andersen på tlf. 66 11 17 00 står til rådighed med nærmere oplysninger.

Computerworld - få edb-avisen gratis i ½ år!!!

Computerworld er det absolut førende og mest aktuelle medie på edb-området i Danmark.

Det udkommer 44 gange om året og bringer de seneste nyheder fra edb-branchen både herhjemme og i udlandet.

Hvem sætter kursen i edb-branchen? Hvem skifter job? Hvem tilbyder stillinger? Hvilke erfaringer gør andre med brugen af edb? Hvad sker der i udlandet? **Computerworld** er et must for dig, der bruger edb. Så ved du, hvad der sker!

Computerworld bringer d.02.10.92 et tema omhandlende brugergrupper, derfor tilbyder vi netop nu medlemmer af - Foreningen for Data I Slægtsforskning - **Computerworld** hver fredag de kommende 6 måneder ganske gratis. Tilbudet gælder alle nye abonnenter på **Computerworld**.

Indsend kuponen, så sender vi det nyeste **Computerworld** og starter dit prøve-abonnement fra næste nummer.

JA tak,

... tegn mig for et ½ års gratis og uforpligtende prøveabonnement på **Computerworld!**

Normalpris for 22 numre.. Kr.324,50
Tilbud til D I S-medlemmer Kr.0,-

Firma _____

Stilling _____

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Telefonnummer _____

Alle felter bedes udfyldt

Tilbudet gælder indtil d.31.12.92.

Ufrankeret brevforsendelse

Sendes
ufrankeret

IDG betaler
porto'en

IDG Danmark A/S

Krumtappen 4
+++2514+++
2500 Valby

Svar på spørgsmål fra evalueringsskemaerne

Mange har benyttet evalueringsskemaerne til at komme med spørgsmål, forslag og ønsker – enten i kommentarfeltet eller i vedlagte breve. Her vil nogle af dem blive citeret eller besvaret/kommenteret.

Allerførst må det understreges, at der er mange modstridende ønsker eller kommentarer. Som et eksempel kan nævnes, at nogle finder artiklerne i S&D for tekniske, andre for lidt tekniske. Der er fremkommet forslag om at der bringes en ordliste i bladet, der forklarer mange af de ord, der er specielle for EDB. Faktisk finder de allerfleste, der har returneret evalueringsskemaerne, at artiklerne er tilpas varierede og af god kvalitet. Det er klart, at det er svært at tilgodesee alle ønsker og behov, men vi vil gøre vort bedste.

Det har vist sig, at der er nogenlunde lige mange begyndere i EDB og begyndere i slægtsforskning. Fremover vil der derfor i Slægt & Data blive bragt en ordliste over EDB-udtryk og en ordliste over slægtsforskningsudtryk.

Der er mange, der har ønsket flere artikler og/eller møder omhandlende modem og BBS – og som har givet udtryk for, at DIS burde have sit eget BBS. Der er nogle få, der synes, der bliver talt og skrevet for meget derom. I dette nummer har vi søgt at imøde-

komme de førstnævnte – og beder de sidstnævnte om overbærenhed.

Hvad DIS-BBS angår, står det stadig på ønskesedlen, men det må vente lidt endnu – af økonomiske såvel som af praktiske grunde. Imidlertid er to af vores medlemmer sypop'er på henholdsvis HIT og FROG BBS, og de er meget aktive og initiativrige, så foreløbig er BBS-siden i virkelig gode og erfarne hænder. Så man kunne sige, at DIS næsten har sine egne BBSer.

Mange har ønsket mere information om, hvorledes man kommer i gang med slægtsforskning – eller hvordan man kommer videre. Lige så mange har ønsket hjælp og vejledning til den tekniske side: EDB.

Vi vil fremover søge at imødekomme dette ved at forsøge at bringe artikler og afholde møder, der tilgodeser begge grupper.

Med hensyn til artiklerne er ønskerne meget varierede. Vi vil forsøge at opfylde dem alle hen ad vejen. Men ønsket om artikler om computere og hardware finder vi ikke mulighed for at opfylde, idet det ville kræve for megen tid og plads. Vi må derfor henvise til de egentlige computerblade (f.eks. Alt om Data, Datatid, PC-World). Vi vil dog søge at holde medlemmerne ajour med hensyn til enkelte områder som f.eks. scannere, OCR (Optical Character Recognition) o.l.

Opførelse af indkomne evalueringsskemaer

Bestyrelsen er meget glad for, at der siden sidste nummer af S&D er indkommet mange nye evalueringsskemaer - i alt 45, hvilket er lige så mange som vi havde fået sidst. Vi siger endnu en gang tak til alle, der har indsendt evalueringsskemaet. Og igen til alle, der ikke har gjort det: Det er endnu ikke for sent, og bestyrelsen vil være meget taknemmelige for at få mange flere svar.

Indtil 5. oktober er i alt der kommet 91 evalueringsskemaer tilbage. Vi er dermed kommet op på en besvarelsesprocent på ca. 14 %. Det er stadig ikke meget at bygge på, men dog dobbelt så godt som sidst.

Her skal, ligesom sidst, bringes nogle af de væsentligste resultater:

Af disse 91 kommer 32 fra Storkøbenhavn og Nordsjælland, 11 fra det øvrige Sjælland, 1 fra Lolland-Falster, 5 fra Fyn, 7 fra Sønderjylland, 16 fra Midt- og 15 fra Nordjylland.

Af disse er 5 kun lidt interesseret i EDB, 8 er interesseret men har kun lidt kendskab dertil, 26 betegner sig som begyndere, 56 som erfarne og 11 som eksperter på EDB-fronten.

37 (lidt under halvdelen) har mikrofilm-læseapparater, mens kun 6 har mikrofilm-læseapparater. Og 20 (en fjerdedel) har modem.

Artiklerne i S&D finder 59/51 (mere end 50%) tilpas varierede og af god kvalitet, 41 synes de er lette at læse og forstå (= 50%). Der er stadig kun 2, der finder kvaliteten ringe, mens 4 finder artiklerne for tekniske og svære at læse og forstå, mens 6 synes de er for lidt tekniske!! De emner, der interesserer er nogenlunde ligeligt fordelt: 75 slægtsforskningsprogrammer, 51 databaser, 43 modem og BBS, 38 computere og hardware.

Aldersfordelingen er ændret lidt siden sidst: 1 er under 20, 1 medlem er 20-30 år, 13 medlemmer er 30-40 år, 29 40-50 år, 24 50-60 år, 16 60-70 år og 6 over 70 år.

52 medlemmer (godt 50%) er også medlemmer af en slægtshistorisk forening og 34 (godt 1/3) også af lokalhistorisk forening. 26 er ikke medlemmer i andre foreninger.

43 har aldrig været til møder, 12 kun sjældent, 17 højst 1-2 gange om året. Årsagerne hertil er for lang vej (34), for lidt tid (29), kan ikke på det tidspunkt af dagen (5), kan ikke den ugedag (7), manglende interesse (3), prisen på transport til møderne (5) og 5 går til møder i anden forening. Af dem, der regelmæssigt går til møderne, er der 7 der kommer 2-3 gange årligt, 6 3-4 gange årligt, 2 4-5 gange årligt og 5 der kommer oftere en 5 gange årligt.

Medlemsmøderne vurderes generelt – af dem som deltager eller i hvert fald har deltaget et par gange i møderne – som værende tilpas varierede og af god kvalitet (henholdsvis 27 og 18), mens 3 finder de er for lidt tekniske og 3 savner mere om slægtshistorie.

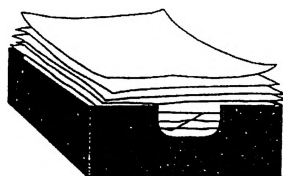
Kildeindtastning er der stor interesse for: 49 interesserer sig for folketællinger, 52 for kirkebøger, 21 matrikler. Desværre viser det sig, at spørgsmålet nok ikke har været godt formuleret, for blandt de nye besvarelser er der blevet gjort opmærksom på, at interessen kun gælder søgning i indtastede kilder!!

Det er derfor nu uklart, hvor mange der er interesseret i selv at indtaste kilder, men når ikke alle har svaret bekræftende, må det vil tolkes således, at de fleste har opfattet spørgsmålet korrekt: Interesse for selv at indtaste kilder. For det kan nok ikke tænkes, at der er slægtsforskere, der ikke er interesseret i at søge i indtastede kilder.

Endelig fordeler den slægtshistoriske erfaring således: 35 har arbejdet med slægtsforskning i 0-5 år, 22 i 5-10 år, 14 i 10-15 år, 8 15-20 år og 12 i mere end 20 år. Mange – 68 – planlægger at skrive eller har skrevet en slægtsbog.

Blandt ønsker til artikler i S&D eller til møder samler interessen sig om: Modem-/BBS, scanning af billeder, kildeoversigten/-indtastninger, og ikke mindst slægtsforskning i al almindelighed, hvor der bl.a. efterlyses tips og tricks og gode idéer fra erfarne slægtsforskere.

Bestyrelsen går nu i gang med at bearbejde det indkomne materiale (sammen med kommentarer og forslag der er kommet/kommer på anden vis) for at se, hvad der skal ændres og hvad der skal styrkes. Og vi vil være taknemmelige for flere evalueringsskemaer. Nogle af de ovennævnte resultater er jo stadig i modstrid med hinanden, og flere evalueringsskemaer ville måske kunne give et bedre fingerpeg om, i hvilken retning vi skal gå.

En hel del af resultaterne taler dog også et klar sprog, idet den fordobling af returnerede evalueringsskemaer, der er sket siden sidste nummer af S&D, afspejles i en tilsvarende fordobling af de tidligere indgåede svar. Dette kan med forsigtighed bruges til noget, selv om det stadigvæk ville være bedre at basere sig på 50% eller 90% besvarelser.

Bestyrelsen modtager også til enhver tid gerne kritik, kommentarer eller forslag på anden måde end på evalueringsskemaerne Helst skriftligt, men også gerne telefonisk. For dem med modem kan der lægges besked til Hanne Rud (Fidonetadr: 2:230/151.3) og Elsebeth Paikin (Fidonet-adr: 2:234/99.8)

Evalueringsskemaerne kan stadig sendes til Elsebeth Paikin.

Register til Slægt & Data 1992

Gruppe	Artiklens navn	År	Bl S.
BBS	BBS-hjørnet	1992	1 24
BBS	Noget om modem	1992	4 18
BBS	Hvor dyrt er det at bruge modem og BBS	1992	4 26
DIS	Bestyrelsens beretning 91-92	1992	2 6
DIS	Fremtidsvisioner	1992	6 8
DIS	Kontakt med andre - lokalgrupper	1992	3 13
DIS	Opgørelse af evalueringsskemaer	1992	3 20
DIS	- " -	1992	4 33
DIS	Svar på spørgsmål fra evalueringsskemaerne	1992	4 32
Div	Köpguide för datorsugna släktforskere	1992	1 12
Div	Opbevaring af fotografier	1992	2 15
Div	Om backup - sikkerhedskopiering	1992	2 18
Div	Dokumentation / Kildehenvisning	1992	2 25
Div	Den store Database (bl.a. IGI)	1992	3 4
Div	Family History Larary Catalog	1992	3 8
Div	Soundex	1992	4 7
Div	Om Virus	1992	4 23
Div	Arkivvejviser 1992	1992	4 36
Div	Den store Database	1992	4 30
Div	Godt kursus i PC og DOS	1992	4 25
Kildeindtastning	Uddrag fra kildeoversigten	1992	1 27
Kildeindtastning	- " - - " -	1992	3 30
Kildeindtastning	Folketællingsgruppen 1845	1992	1 4
Kildeindtastning	Indtastning af kirkebøger 1814-1891	1992	1 21
Kildeindtastning	Nyt fra SAKI	1992	3 9
Kildeindtastning	Nyt fra KOKI	1992	3 10
Kildeindtastning	Program til indtastning af kilder	1992	3 12
Kildeindtastning	Dansk Data Arkiv	1992	3 16
Kildeindtastning	SAKI / KOKI og indtastningsprogram	1992	4 14
Møder	Referat fra besøg på Søllerød Byhistoriske Arkiv	1992	2 12
Møder	Referat fra møde i Ålborg om udvanderer-arkivet mm.	1992	2 22
Møder	Referat fra møde om Fur-samlingen	1992	2 24
Møder	Referat fra møde om brugen af tingbøger	1992	4 9
Programmer	Brothers Keeper version 5.0	1992	1 10
Programmer	Brothers Keeper version 4.5 kontra DSI-system	1992	1 18
Programmer	Famdex - et nyt dansk slægtsforskningsprogram	1992	3 24
Programmer	Brothers Keeper version 5.1	1992	4 5
Programmer	Brothers Keeper Nyt	1992	4 11

ARKIVVEJVISER 1992

Foruden de store centralarkiver (Rigsarkivet, landsarkiverne + et par stykker mere), findes der mere end 400 lokalhistoriske arkiver, som generelt foretager en betydelig mere finmasket indsamling af slægts- og lokalhistoriske kilder fra hvert sit lille lokalområde, end de store arkiver er i stand til. Disse lokalhistoriske arkiver rummer for os slægtsforskere ofte meget værdifuldt materiale, som ikke har fundet vej til de store arkiver - f.eks. fotografier, foreningsprotokoller, vejvisere, personarkiver, lokale skrifter, avisudklip o.s.v.

Mange lokalarkiver har anskaffet kopier af vigtige slægtsforskningsskilder så som kirkebøger og folketællinger; i nogle tilfælde har disse arkiver endda flere af områdets folketællinger tilgængelige end det nærmeste landsarkiv.

Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA) har her i 1992 udgivet en ny, revideret oversigt over de omtalte 400 lokalarkiver

med oplysninger om hvert enkelt arkivs adresse, dets åbningstider, kontaktpersonens navn og telefonnummer, arkivets geografiske dækningsområde samt dets oprettelsesår.

Da lokalarkiverne ofte drives af frivillige og ofte er afhængige af enkeltpersoner, kan der forekomme ændringer med bl.a. åbningstiderne, hvorfor det er en god ide at kontakte arkiverne, inden man besøger dem.

"Arkivvejviser 1992" er af SLA sendt ud til alle lokalarkiverne, men kan også findes på de fleste større biblioteker, og hvis man er interesseret, kan den også købes hos :

Sammenslutningen af Lokalarkiver
Sekretariatet
Torvegade 47
Postbox 522
6701 Esbjerg

I løssalg koster Arkivvejviseren kr. 120,- + moms og forsendelse.